तत्रैकस्याथ भार्य्या तु वसोर्व्वासवविक्रम। सञ्चरन्ती वने तस्मिन् गां ददर्श सुमध्यमा।
नन्दिनीं नाम राजेन्द्र सर्व्वकामधुगुत्तमां। सा विस्मयसमाविष्टा शीलद्रविणसम्पदा।
सवे वै दर्शयामास तां गां गोवृषभेक्षणां। आपीनाञ्चसुदोग्ध्रीञ्च सुवालधिखुरां शुभां। उपपन्नां गुणैः सर्व्वैः शीलेनानुत्तमेन च।
एवं गुणसमायुक्ता वसवे वसुनन्दिनी। दर्शयामास राजेन्द्र पुरा पौरवनन्दन। १९२५
द्यौस्तदा तां तु दृष्ट्वैव गां गजेन्द्रेन्द्रविक्रम। उवाच राजंस्तां देवीं तस्या रूपगुणान्वदन्।
एषा गौरुत्तमा देवी वारुणेरसितेक्षणा। ऋषेस्तस्य वरारोहे यस्येदं वनमुत्तमं।
अस्याः क्षीरं पिबेन्मर्त्यः स्वादु यो वै सुमध्यमे। दशवर्षसहस्राणि स जीवेत्स्थिरयौवनः।
एतच्छ्रुत्वा तु सा देवी नृपोत्तम सुमध्यमा। तमुवाचानवद्याङ्गी भर्त्तारं दीप्ततेजसं।
अस्ति मे मानुषे लोके नरदेवात्मजा सखी। नाम्ना जितवती नाम रूपयौवनशालिनी। १९३०
उशीनरस्य राजर्षेः सत्यसन्धस्य धीमतः। दुहिता प्रथिता लोके मानुषे रूपसम्पदा।
तस्या हेतोर्महाभाग सवत्सां गां ममेप्सितां। आनयस्वामरश्रेष्ठ त्वरितं पुण्यवर्द्धन।
यावदस्याः पयः पीत्वा सा सखी मम मानद। मानुषेषु भवत्येका जरारोगविवर्जिता।
एतन्मम महाभाग कर्तुमर्हस्यनिन्दित। प्रियं प्रियतरं ह्यस्मान्नास्ति मेऽन्यत्कथञ्चन।
एतच्छ्रुत्वा वचस्तस्या देव्याः प्रियचिकीर्षया। पृथ्वाद्यैर्भ्रातृभिः सार्द्धं द्यौस्तदा तां जहार गां। १९३५
तया कमलपत्राक्ष्या नियुक्तो द्यौस्तदा नृप। ऋषेस्तस्य तपस्तीव्रं न शशाक निरीक्षितुं। हृता गौः सा तदा तेन प्रपातस्तु न तर्कितः।
अथाश्रमपदं प्राप्तः फलान्यादाय वारुणिः। नचापश्यत्स गां तत्र सवत्सां काननोत्तमे।
ततः स मृगयामास वने तस्मिंस्तपोधनः। नाध्यगमच्च मृगयंस्तां गां मुनिरुदारधीः।
ज्ञात्वा तथाऽपनीतां तां वसुभिर्दिव्यदर्शनैः। ययौ क्रोधवशं सद्यः शशाप च वसूंस्तदा।
यस्मान्मे वसवो जह्रुर्गां वै दोग्ध्रीं सुवालधिं। तस्मात्सर्व्वे जनिष्यन्ति मानुषेषु न संशयः। १९५०
एवं शशाप भगवान् वसूंस्तान्भरतर्षभ। वशं क्रोधस्य सम्प्राप्त आपवो मुनिसत्तमः।
शप्त्वा च तान्महाभागस्तपस्येव मनो दधे। एवं स शप्तवान् राजन्वसूनष्टौ तपोधनः। महाप्रभावो ब्रह्मर्षिर्देवान् क्रोध समन्वितः।
अथाश्रमपदं प्राप्तास्ते वै भूयो महात्मनः। शप्ताःस्म इतिजानन्त ऋषिं तमुपचक्रमुः।
प्रसादयन्तस्तमृषिं वसवः पार्थिवर्षभ। लेभिरे नच तस्मात्ते प्रसादमृषिसत्तमात्।
आपवात्पुरुषव्याघ्र सर्व्वधर्म्मविशारदात्। १९५५
उवाच च स धर्म्मात्मा शप्ता यूयं धरादयः। अनुसम्वत्सरात्सर्व्वे शापमोक्षमवाप्स्यथ।
अयन्तु यत्कृते यूयं मया शप्ताः स वत्स्यति। द्यौस्तदा मानुषे लोके दीर्घकालं स्वकर्म्मणा।
नानृतं तच्चिकीर्षामि क्रुद्धो युष्मान्यदब्रुवं। न प्रजास्यति चायेष मानुषेषु महामनाः।
भविष्यति च धर्म्मात्मा सर्व्वशास्त्रविशारदः। पितुः प्रियहिते युक्तः स्त्रीभोगान्वर्जयिष्यति।